

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. ii. post pasca p[ro] meridie[m] Sermo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

vicesimū q̄ z q̄ntū die febre correpta est. et die tricesima appropinquante hora sui exit. brām dei genitricē cum virginibz mltz ad se venire p̄perit. Cui se vocati cepit r̄ndere: dep̄ssis reuerēter oculis: apta voce clamans. Ecce d̄na venio: Ecce d̄na venio. In q̄ etiā voce ania ex virgineo corpore habitura cū scriis p̄ginibz exiit. Contēnat q̄ gaudia m̄di: q̄ vult h̄re gaudia celi. Nō q̄ in mūdo: sed i d̄no sp̄ gaudeat: vt hozta tur ap̄ls p̄bil. iij. Ip̄m d̄m in p̄cia v̄ra sollicitē z deuote custodiētes. Nā vt dicit Quidē in tr̄stibz Turpius eijcit q̄ non admittit hospes.

Sermonis ar. Audistis r̄c. Agnoscatē qm̄ in h̄ Reulo vt p̄giniū estis. In q̄ p̄grinatōe mltū est vobz necāna d̄ni p̄ntia. Cauete q̄ ne ip̄m repellat. Si em̄ vos relinq̄t et sic p̄ueni bonis sp̄ualibz: non ip̄s sed vobis ip̄urandū erit. vt patet. xj. q. iij. Audi. Nā z regla iuris d̄r. D̄nū qd̄ q̄s sua culpa sentit: sibi: n̄ alteri d̄z ip̄utare. ff. de re. iu. l. Qd̄ q̄s. Audite: si q̄sp̄ia p̄grinatans a se abijcit fidelē sociū potētē sibi succurrere z eū ab inimicis defendere: et sciētēter se latroni associat: q̄ ei oia auferat z eū occidat. Cui est ip̄urandū: Ecce sibi. Expone p̄ fidelē sociū ch̄m. z p̄ latronē d̄ia: bolū intellige. Audite q̄ d̄m dulcissimū tantē Joā. xv. Vanete i me: z ego i vob.

Seria. q̄. post pasca p̄ meridie Sermo.

Ecce ascendi:

Emus r̄c. Ip̄e est q̄ p̄stitū est a deo iudex viuoz z mortuoz. Huic oēs p̄bete testimoniū p̄hibent: remissione pctoz accipe p̄ nomē ei⁹ oēs qui credūt in eū Act. x. Si igit̄ debite cōsideram⁹ ad ascēdēdū h̄erosolymā nos d̄s ponim⁹ p̄bis. In ill̄ aut̄ tr̄sā sūt z̄tēplāda. Pr̄mū aut̄oritaz celsitudo. Ip̄e ē q̄ cōstituit⁹ a deo iudex viuoz z mortuoz. Scd̄m veritatē celsitudo. ibi Huic oēs Tertii sua. (p̄bete testimoniū p̄hibēt. utaz plenitudo. et remissione pctoz. Dep̄mo Joā. v. P̄ oē iudiciū dedit filio. De scdo Joā. j. Quē sc̄psit moȳses z p̄be in lege inuenim⁹ iesum r̄c. p̄ba sūt philippi. De tertio Joā. iij. Sic de

dilexit mōm r̄c. vt ois q̄ credit in eū r̄c.

Ecce ascen. r̄c.

Prim⁹ ar. An ch̄s p̄ resurrectionē debuit p̄tinue cū discipulis p̄uerrari? Sic. qz p̄ hoc maiore p̄solatiōez eis de dissēt. Contra. Lu. vi. Statim vt cognōuerūt eū discipuli: euanuit ab oculis eoz.

Rūdet tho. i. iij. pte. q. vi. Circa resurrectionē duo est declarāda. f. Veritas resurrectionis. z Glia. Ad p̄tate ar̄ resurrectionis manifestādā sufficit ei q̄ plies eis appuit: z cū eis q̄ locut⁹ familiarit: z comedit z bibit: z se palpādū tribuit. Ad gliaz ar̄ resurrectionis manifestādā oportuit q̄ n̄ p̄tinue cōuersaret cū eis sic an̄ fecerat: ne videret ad talē vitā resurrexisse q̄le p̄r̄ habuerat. Eō solatiōez aut̄ d̄ p̄tinua p̄ntia sua eis in alia vita repromisit: fm̄ illd̄ io. xvj. Itēz ar̄ vi deo vos z gau. cor. y. z gau. vim n̄eo tollet a vo. In q̄b̄ ar̄ loc⁹ illo inf̄medio erat: incognitū est: cū h̄ scriptura nō tradat: z in oī loco sit d̄natio ei⁹. Hec tho. Pro fūd.

In oibz op̄ibz vt b̄n̄ fiat cauēd⁹ ē excessus Terenti⁹ in and. Id̄ app̄me arbitroz i vt ta esse vtile: vt neqd̄ nimis. Et Tull. i. rhegor. Hinc adhuc ad rēpublicā plima veniēt cōmoda si moderatritz oim̄ rez p̄sto ē sapia. Et Arist. ij. eth. ponit in medio cōsistere p̄tutē. Cū q̄rit An ch̄s r̄c. Dic r̄n. vt s̄. Ex q̄ p̄clude q̄ p̄ oia z i oibz d̄ns sp̄ oñdit benignitatē suā erga hoies q̄ taz in icarnatiōe q̄ in n̄titate: passiōe: resurrectionē: z resurrectionis declaratiōe oia cōueniētissime fegit. Cōueniētissime inq̄s p̄t nostre vtilitati cōgruebat. Jo b̄n̄ d̄z Hie remie. xxxj. In charitate p̄petua dilexi te. Voluit q̄ resurrectionē suā manifestare eo modo quo nostre salutē p̄ueniens erat. Ideo ostēdendo resurrectionis veritatē: Voluit ostēdere illius vite quam p̄ resurrectionē assumpsit immortalitatem. In quo etiā illud cōmune q̄dem sed p̄necessariū documētū fundare debemus q̄ si cū ch̄s r̄sto resurrexerim⁹ sp̄ualiter: per bona opera ostendere debemus hui⁹ resurrectionis p̄tate. iuxta illd̄ Gal. vj. ca. Si sp̄ū viui mus sp̄ū z ambulemus. et p̄ verā p̄seuerātiā: oñdere talis vite resurrectionis sp̄ual immortalitātē. Nā vt d̄r Greg. j. mora. In cassum agit si an̄ vite terminū deserat. Ad p̄positum. exponi p̄t illud Prouerb. xxx.

Feria. II. pasce post

Tria sunt q̄ bñ gradunt: z quartū icedit feliciter. Tres pres pnie sunt tria q̄ bene gradunt: sed non deiciunt. Nisi em̄ temper pcedant frustra sunt. Tunc em̄ deficit q̄ sum qd̄ felicitate incedit. i. p̄seuerantia. Nō em̄ q̄ inceptis sed q̄ p̄seuerauerit vsq̄ i finem hic saluus erit. **Figura** Leuiti. xix. Fructus q̄ quarto anno nascebant̄ sanctificabant̄ z laudabiles erant dño. Spūaliter: opa p̄seuerantie: z p̄ ea b̄rificamur zc. **Gre.** In mox. Frustra velocit̄ currit q̄ p̄ ad metā venerit deficit.

Secundus ar. In p̄cedenti ser. zc. Nūc de secdo qd̄ est cōmunicatio fructuosa fructuosa in quā p̄ter tria.

Primo p̄t increpationē incredulitat̄.

Secdo p̄t inuisionē p̄tatis.

Tercio p̄t cōgnitionē dñice maiestatis.

Primo igit̄ zc. q̄ increpauit eos de tarditate credendi **Ubi** considerandū q̄ cū dñs sociasset eis ait. Qui sunt hi s̄mone q̄s confertis adinuicē ambulātes z estis trifles: Non querit̄ ex ignorantia: sed vt p̄uenient̄ ex eoz r̄sione sua incredulitas arguat̄ vt dicit̄ **Greg.** Et r̄ndens vn̄ cui nomen cleophas: dicit. Tu solus pegrin⁹ es in hierl̄m: z nō cognouisti q̄ facta sūt in ea his dieb. ly solus nō facit̄ exclusionē aliorū peregrinorū cū multi alij pegrini tūc essent in hierl̄m: sed notat̄ exclusionē cōgnitionis ab illo sic apparere: vt sit sensus Cū multi pegrini uenerint in hierl̄m his diebus: nūc est q̄ tu solus int̄ eos ignoras q̄ facta sūt in ea. **Beda.** Peregrinū putabāt cui⁹ uultū nō cognoscebant. Et dñs interrogauit. Que. s. sūt illa q̄ facta sūt. Et dixerunt. De iesu nazareno q̄ fuit̄ vtr̄ p̄phet̄ et̄ potens i ope z s̄mone p̄dicationis. Et quō tradit⁹ fuisse z crucifix⁹. **Beda.** P̄phet̄ā fatent̄: filiū dei tacēt: vel nōdū credentes: vel solliciti ne inciderent in manus iudeoz: q̄ nesciebāt q̄s esset. Et subiūgit̄ q̄ sperabam⁹ ip̄m redempturū esse isrl̄. q̄si tā euanesceret spes illoz. **Cui⁹** tā subdit. q̄ tā tertia dies ē ab illis fact⁹ q̄ se resurrexerit n̄ris terruerūt nos de ablatione corpis ei⁹ nō inuētū. Tunc dñs increpauit eos dī. **Stulti** p̄pter cecit̄atē intellect⁹: z tardi corde p̄pter tarditatē affect⁹ ad credēdū his q̄ locuti sūt p̄phete d̄ ch̄i morte z re

surrectione **Considera** dñi benignitatē quōs eos instruit d̄ **Stulti** zc. **Stulti** marie charitatē o q̄ mult⁹ nūc dia p̄r **Stulti** ti z tardi corde ad inq̄rendū p̄cepta dei: et tardiores ad implendū. **Q̄** benignē reced p̄de sūt h̄mōi increpationes correctiue. **Ecc̄s. viij.** **Beli⁹** ē a sapiēte corripit̄ q̄ stultoz decipi adulationib⁹. **Secdo** p̄ter inuisionē p̄tatis. cū dicit̄. Nōne oportebat ch̄m pati: z ita intrare zc. **Berū.** **La** put n̄m p̄ tribulationes z angustias celū intrare uidem⁹: z nos ei⁹ mēbra alia itane ra somniam⁹. **Pudeat** sub spinato capite mēbra ferre delicata. **Nā** si pati oportuit̄ eū cui⁹ naturalr̄ est regnū: multo maḡ eos d̄rum nō regnū: nisi de gr̄a sp̄ali. **De** h̄c eplum habem⁹ in omnib⁹ elect⁹ q̄ p̄ uia tribulationis uenerunt ad regnū dei **Judith** viij. **Des** q̄ placuerunt deo p̄ multas tribulationes transierūt fideles. **Et** incipit̄ ens a moysē z oib⁹ p̄phetis interpretabat̄ illis in omnib⁹ scriptur⁹ q̄ de ip̄o erāt: in d̄cedo scripture testimonio: z aperit̄do mysteria quantū ad p̄positū sufficiebat: addūcedo nūc vnā scripture auctoritatē. **De** h̄nc alia exponēdo: z illi paulatim maḡ ac magis p̄ficiēbant: z ampl⁹ audire desiderabant: et in ch̄i amore feruebat̄. **Greg.** **Et** audit̄o q̄ppe diuino s̄mone iardescit̄ anim⁹: torporis frig⁹ recedit: fit mēs in supno desiderio anxia: a p̄cupiscentiis terrenis aliena: audire ei liber p̄cepta celestia. **Ter**tio p̄t̄ recognitionē dñice maiestatis. **Ad** cui⁹ considerationē notādū q̄ cū appropinquant castello emaus dñs se sinit̄ long⁹ ire: ad designādū ei⁹ distantia ab eoz cordib⁹ p̄p̄sidiū defectū. **Aug.** Non oē qd̄ fingim⁹ mendaciū est: s̄ q̄n id qd̄ fingimus illud s̄git̄. **Sic** aut̄ sine falsitate nō p̄t̄ fingi aliqd̄ s̄bū vt in pabol̄ ve. ac no. re. ita z fact⁹ vt in p̄posito. **Et** coegerūt eū inuitādo di. **Hanc** nobiscū zc. **Horat̄:** **Hec** recepisti dñm iesū. **Nūc** s̄mitate eū uicētes. **Hanc** nobiscū. **Ter** amic⁹ ip̄e est q̄ nō ad p̄p̄riū cōmodū: sed ad p̄p̄rios sumpt⁹ nos dilexit. **Imo** de se ip̄o fecit̄ sumpt⁹ **Jo** an. vi. **Laro** me auere ē cib⁹: z sanguis me uere ē pot⁹. **Lib** q̄ppe p̄tiosus trahit̄ submentē ad vnū lz ex natura inclinē ad p̄riū. **Ponit** exemplū **Aug.** de adā quē natura inclinabat ad debilitatē z mortē: nō d̄

deberat ei cibū ligni vite tante virtutis q̄
ei p̄seruare poterat a morte. Lib. iste spi-
ritualis. vitz caro ch̄ri: est cibū vite Jo. vj.
Ego sum panis vite. Eos em̄ q̄ deu ore cū
sumunt a debilitate ⁊ morte pcti p̄seruat.

Figura Ero. xvj. Filij isrl̄ datus ē cib⁹
de celo. s. manna qd̄ sic d̄r Hee. ix. Tante
virtutis fuit q̄ dum ip̄m sumeret filij isrl̄.
non erat i tribub⁹ eoz infirm⁹: vestimēta
q̄ eoz non sunt attrita Sic corp⁹ dñi spi-
ritualiter ab infirmitate ⁊ attritione p̄ser-
uat. Rogate ḡ dñm cū discipul̄ illis. Ha-
ne nobiscū ⁊c Intrauit ḡ dñs cū illis: ⁊ dū
recumberēt accepit pane: ⁊ apti sunt oculi
eoz ⁊ cognouerūt eū in mō frāgēdi. Sic
em̄ frangebatur sola manu: ac si scanderet euz
cullello. Greg. Audiedo dei p̄ba nō sūt il-
luminati: faciendo sunt illuminati. q̄ seprū
est. Non auditores leḡ iusti sunt ap̄ de-
um: s̄ factores leḡ iustificabunt. Dñs ac-
cognitus statim euauit ab oculis eoz. vt
eoz desiderū auget: ⁊ se gl̄iosum corp⁹
d̄re oñderet qd̄ p̄ dotem a gilitatis subito
disparere p̄t. Unde itā certi de resurrecti-
one dixerūt ad iulcē. Nōne cor n̄m ardēs
erat ⁊c. Quare eū nō tenuim⁹? Nā sic d̄r
ait D̄ig. Prolati s̄mones a saluatore ac-
cenderant audientiu⁹ cor ad amorē diuini.

Unde patz q̄ vitile sit p̄bum dei audire.
Exemplū Act. x. Loquēte petro cecidit
sp̄s sanctus sup oēs q̄ audiebāt p̄buz. Et
actū. ij. Cōuersi s̄t trīa milia i vno s̄mōe
petri. Legit etiā de quodaz milite lubrico
supbo ⁊ maliciofo q̄ semel ad se reuerfus
cū audisset p̄dicari illud Ezech. xvij. In
q̄cunq̄ em̄ hora igemuerit pctōr: ⁊ implo-
rat dei misericōdiam/ veniā petens ⁊ emenda-
tionē p̄mittens: oim pctōz suoz nō recoz-
dabo. Qui postmodū tantā a deo gratiā
accepit q̄ mundū deserens religione inera-
uit ⁊ deo fideliter fuit: ⁊ post mortē eius
inuentū est sup sepulcrū suū scriptū illd̄ p̄s
Distit p̄bum suū ⁊ sanauit eos Sed notā
dū est illud Jac. j. Estote factores p̄bi ⁊c.

Tertius ar. Aud. ⁊c. Laueam⁹ ḡ ne-
p̄ negligentā dñm amittam⁹. dist. l.
Vigilanti⁹ ⁊ nō negligētib⁹ s̄m iura sub-
ueniendū ē. ff. ad valerianū. l. ij. §. p̄ba. Et
de rez p̄mutatione. Cū vniuersoz. Et de
donationib⁹. Inter dilectos. Audite. De
regimi solliciti s̄nt ⁊ vigilent sup custodia

suā: semp ad patriā suā redire cupiētes: se-
pe sumpt⁹ computātes: ⁊ de termino vite
cogitantes. Expone sic mane dixim⁹ In
hoc seculo peregrini sum⁹. iō frequent⁹ sum-
ptus cogitem⁹ q̄ntū a deo accepim⁹: ⁊ qd̄
p̄ deo vel ḡ deum facim⁹/ et de fine cogite-
mus. Nā vt d̄c Boeci⁹ lib. de consol. Nō
qd̄ ante oculos est: suffecerit intueri: reruz
exitus prudentia metif. Si aut̄ volue-
ris totū euangeliū claudere in vno s̄mōe.
pone tria mysteria.

Prīmū gratiose associatiōis.
Secd̄m fructuose iformationis.
Tertiu⁹ gaudiose recognitiōis.

Tertia. ij. post pasca.

Ece ascendi

mus ⁊c. Qui ex vobis timent
deum: p̄bū salutis hui⁹ missu⁹
est. Act. xij. Soli ḡ timentes deuz dicere
possunt. Ece ascendi⁹ hierosolymā Nā
timor dei est cā pagende p̄nie: impetrāde
misericōdie: ⁊ continuāde p̄seuerantie. De p̄-
mo Eccl. j. Timor dñi expellit pctm. Eccl̄
plū i niniuit. Jone. ij. Descēdo p̄s. Quō
miseret p̄ ⁊c. De tertio p̄s. Firmamentū
est dñs timentib⁹ eū ⁊c.

Ece ⁊c.
Primus ar. An ch̄is iuenient expel-
trauerit diem tertiu⁹ ad resurgendū:
non. Indecens videt tā notabile cor⁹
pus tā diu iacuisse in sepulcro. Contra
Lu. xxiij. Oportuit pati ch̄m ⁊ resurge-
re a mortuis die tertia. Rñ. Alex. de ales.
in. ij. pte. tract. de resurre. Non fuit iueni-
ens vt statim resurgeret: sed in die tertiuz
expectaret triplici rōne. Prima est rō siḡti-
onis. Vñ sup illud Luc. xxiij. Resurgere
a mortuis die tertia die glo. Merito vna
die ⁊ duab⁹ noctib⁹ iacuit in sepulcro: q̄a
lucē. i. grām sue mort⁹ q̄ tñ i carne erat te-
nebz n̄re duple mort⁹ (q̄ i carne erat ⁊ aia)
opposit: ad signū vitz q̄ lux sue mort⁹
duplā n̄ram mortē curauit. Secda est rō p-
bationis. Vñ sup illud. j. Co. xv. Resur-
rexit tertia die. Glos. dic. Probata s̄ vera
morte. Si em̄ statim resurrexisset nō vere
mortu⁹ crederet. Tertia est rō oñsionis. s.
ad oñdēdū magnificētiā sue p̄ntis q̄ eul⁹